

SVĚTLO

ČASOPIS PRO DUCHOVNÍ ŽIVOT

16. ČÍSLO / XXXIV. ROČNÍK

40 Kč • 1,65 €

2. a 9. SRPNA 2026

Z obsahu

**Pravý poklad
máme v srdci, nikoli
v pozemských trezorech**

Katecheze papeže
Lva XIV.
při generální audienci
17. prosince 2025,
Řím, náměstí Sv. Petra
- strana 2 -

Svatí mučedníci z Otranta

Libor Rösner
- strana 6 -

Proměnění

Ct. Fulton J. Sheen
- strana 8 -

Příčina naší radosti

Leo kardinál Scheffczyk
- strana 10 -

Nanebevzetí Panny Marie

- strana 11 -

Pravda vás osvobodí

- strana 12 -

Počátky církve (2)

Mario Galizzi
- strana 14 -

Matka národa (9)

- strana 17 -

**Vatikán: Laici nesmějí
kázat během mše svaté**

- strana 19 -

Bartolomé Esteban Murillo (1618–1682): Nanebevzetí Panny Marie

Příčina naší radosti

Maria je radostí křesťanského života

Mariánská úcta není lidské dílo, při kterém sám člověk něco koná a působí. Je to spíše konání, při kterém člověk jako přijímající prožívá své obdarování. Mezi těmito dary tím nikoliv nejmenším je radost, která musí stále prostupovat život vykoupěných, tak jako ve dne světlo prostupuje atmosféru. Radost totiž není pouze výrazem vnitřní zdravé a správné víry, nýbrž je to navenek vyzařující síla, která působí jako misijní svědectví a vnáší do světa světlo. V „galerii veselých lidí“ (biskup Keppler) zaujímá Maria první místo. Proto je odedávna ozdobena v církvi titulem „Příčina naší radosti“. Jak je možno tento přívlastek Panny Marie zdůvodnit a jaký má pro nás význam?

Maria – vzor duchovní radosti

Je pozoruhodné, jak se církev vzhledem k Marii, a to zvláště o jejích velkých svátcích, dává unášet radostí a vyzývá k tomu věřící: „Radujme se všichni v Pánu o slavnosti nejsvětější Panny Marie“ – tak jása o svátku Nanebevzetí Panny Marie. V mariánské velikonoční antifoně „Regina coeli“ sama vyzývá Marii: „Raduj se, nebes Královno, raduj se a plesej, Maria!“ Činí tak v přesvědčení, že Maria sama jakožto předvykoupená a první vykoupěná je člověk naplněný radostí (i když byla současně Matkou bolestnou, což však neodporuje základnímu postoji duchovní radosti). To se projevuje např. v jáseovém zpěvu *Magnificat*, ve kterém Maria shrnuje radostné zpěvy starozákonního Božího lidu a říká: *Velebí má duše Pána a můj duch jása v Bohu mém Spasiteli*: (Lk 1,46–47) Zde poprvé zazní jas radosti, který se neměl už nikdy vytratit po celý její život až do vstupu do slávy.

Odkud se však bere radost této dívky, která vedla běžný život svých současnic, zasazený v prostém každodenním všedním světě s předchozími bolestnými zkušenostmi o protikladech mezi mocnými a bezmocnými, mezi bohatými a chudými (srov. Lk 1,52–53), kterému není neznámá vlastní nízkost (srov. Lk 1,48), protože žije uprostřed národa, který byl tehdy

zotročený a porobený? Z lidských zdrojů nemohla tato radost dívky z Nazareta vytrysknout. Neexistovalo toho v jejím světě mnoho, co by jí dávalo důvod k jásání.

Byla to však událost omilostnění a povolání za Matku Mesiáše; bylo zde bezedné duchovní tajemství vtělení Božího Syna v jejím lůně; byl zde zážitek Boží velikosti, jeho svatosti a milosrdenství, které se chtělo zjevit právě v těch malých a nejmenších. Mariina radost tedy nevyrostla z lidských důvodů, neroznítla se nad lidským štěstím a pozemskými dobry; nebyla to také nějaká vnější radost, která lichotí smyslům a zase se rychle vytratí. Byla to radost, která vyrůstá ze setkání s Bohem, jakou později Pavel označuje za **radost v Pánu** (srov. Flp 4,4), a **radost v Duchu Svatém** (srov. Gal 5,22). O této duchovní radosti, která převyšuje všechno pozemské, vypráví v prostém výkladu radostný a slavný růženec. Mezi oběma těmito řadami tajemství se rozprostírá Mariin život, naplněný duchem radosti.

Maria – radost, kterou probouzí krása

Mariina radost, která je zobrazena a shrnuta v církvi, přechází na nás všechny. Maria je nám dána jako vzor radosti v Duchu Svatém. V tomto smyslu se s ní můžeme a máme radovat. Ale když sledujeme Mariiny radosti, obrací se náš pohled vždy k Mariinu obrazu a utkví na její kráse a na líbeznosti její omilostněné postavy. Tak se z radosti s Marií stává radost z Marie jako z pravzoru vykoupěného tvora, neposkrvněného a ozářeného Božím jasem.

Církev zná ve své mnohohlasé mariánské chvále také tuto radost z Matky Boží, která se stává „probuzením“, „předmětem“ a „obsahem“ naší radosti. Proto přenáší církev slova velepisně o Juditě také na Marii: *Ty jsi sláva Jeruzaléma, ty jsi radost Izraele, ty jsi čest našeho lidu*. (Jud 15,9)

V den svátku Nanebevzetí Panny Marie se církev dívá na toto „znamení naděje a útěchy“ (Denní modlitba církve). Noří se prostřednictvím obrazu Panny Marie jakožto „Růže tajemné“ do ní jako do tajemství ještě předrajského světa,

který žije z nerozlučné jednoty s Bohem a spočívá na něm lesk neposkrvněného jitra stvoření. Raduje se z Marie jako ze „Zrcadla spravedlnosti“, a to nejen proto, že se v ní zrcadlí všechny ctnosti, nýbrž také proto, že panenská Matka Boží a nejvyšší služebnice jeho Syna je neposkrvněným zrcadlem všech Božích osob: ona je slávou stvoření, ještě větší moci milosti, vnitřního spojení božství a lidství, zaslíbení a naplnění.

Tato radost pramení konečně také z duchovní krásy Panny Marie, proto ji církev zdraví také jako nevěstu v Písni písní slovy: *Celá krásná jsi, Maria*. (srov. Pís 4,7) Radost je totiž odraz krásy v lidské duši. Přitom je člověk zasažen a uchvácen silou světla vyšší hodnoty a současně absolutní hodnotou Božího Ducha. Lidský život potřebuje být takto zasažen a uchvácen, pokud se nemá stát příliš tvrdým nebo příliš křehkým. Z Mariiny postavy, které umění propůjčilo svůj vlastní titul „krásná Madona“, vzhází tato radost také nám. Krása, kterou v ní Duch vytvořil, probouzí naši hlubokou duchovní radost.

Příčina naší radosti

Maria by však nechtěla být vzorem ani obsahem naší radosti, kdyby tuto radost jedinečným způsobem v sobě nenesla a nám ji nepřinesla. To, co nám na Marii působí radost, není nakonec její vlastní bytí a její vlastní povaha. Nezáří vlastní krásou a vlastním světlem. Všechno, z čeho se Maria sama radovala a co ji učinilo předmětem a příčinou naší radosti, pochází od Krista, který je posledním důvodem naší radosti. Maria ho přijala, pro nás počala, porodila a provázela životem. Proto se stala rozdavatelkou, ano, „příčinou naší radosti“.

Neboť člověku se dostává pravé radosti jen od Boha, který se stal člověkem. Proto se Kristus přirovnává k ženichovi, v jehož přítomnosti hosté nesmí truchlit (srov. Mt 9,15). Jeho příchod je jedinečnou radostnou událostí, jak to řekl anděl: *Zvěstuji vám velikou radost, která je určena všem lidem*. (Lk 2,10) Proto je doba Mesiáše dobou radosti, jeho slovo je radostným poselstvím. Proto se také radost stala poznávacím znamením Ježíšových učedníků. Z tohoto ducha radosti vyrostla Ježíšova blahoslavenství, která dokonce

Nanebevzetí Panny Marie

Obraz toho, co můžeme očekávat

i nedostatek a nouzi života pozvedají do světla naděje a radosti (srov. Mt 5,1-12). Ježíš Kristus je zosobněn Boží království. Toto království je však **pokoj a radost v Duchu Svatém** (Řím 14,17). Tak je Ježíš Kristus nejvlastnějším obsahem a podstatou křesťanské radosti. Jeho konání a působení přineslo Boží radost mezi lidi. *Všechen lid se radoval z velkých skutků, které vykonal.* (Lk 13,17)

Podle zaslíbení Proroků je Kristus **slunce spásy** (srov. Mal 3,20). Ale tomuto slunci předcházela Maria jako **červánky**; řídila jeho východ a zajistila jeho příchod na svět. Proto za podstatnou radost týkající se Krista děkujeme jeho Matce. Mezi těmi, kteří **přispívají k naší radosti** (srov. 2 Kor 1,24) a ke kterým se počítá i Apoštol, se stala přispěvatelkou nejvyšší a nejuniverzálnější. Jako ta, která je spolupříčinou radosti, může nám ji vždy novým a trvalým způsobem zajišťovat, a to nikoliv jako nějaký mechanický nástroj, nýbrž jako živá osoba, která ve světle radosti, kterou nám předává, sama září působem a libezností.

Prostřednice naší radosti z Boží krásy

Protože Maria jako nositelka radosti nám nedaruje svůj vlastní život a svou vlastní radost, nýbrž zprostředkuje nám radost a krásu Krista, poukazují všechny paprsky její krásy zpět na Boha a Ježíše Krista. Zdůrazňují, že křesťanská radost spočívá v uchvácení Boží krásou, v uchvácení jím samým. Je to blaženost z víry a z Božího tajemství, z jeho velikosti a vznešenosti, ale také ze skutečnosti, že se sklání ke světu ve své lásce.

Takové obšťastnění skrze Boha se stalo dnes mezi křesťany ojedinělým. Tak jako nenalzáme Boží krásu, tak také nenacházíme radost z Boha. Proto se jeví mnohým víra jako přinucující, jako náročná a zatěžující. Mnozí ji vidí jen jako prostředek ke zlepšení světa, jako pohon k světovému vývoji. Ne že by to všechno víra nemohla přinášet. Ale to se podaří jen tehdy, jestliže nade všemi rozumově zdůvodňovanými pozemskými účely vzejde jako převyšující setkání s Bohem a z toho pramenící duchovní radost. Pak už není možno tvrdit, jak se to v poslední době stává, že nás evangelium přetěžuje. Pak můžeme znovu pochopit, že

Slavnost Nanebevzetí Panny Marie nám staví před oči náš cíl. Ukazuje nám to, v co můžeme doufat. Marii přijal Kristus jako první ve slávě, kterou nám slíbil. Naše naděje na toto naplnění není jen idejí nebo teorií, nýbrž na jedné z lidských bytostí se již uskutečnila. Jedna z Kristem vykoupeného lidstva již dospěla k definitivnímu cíli a je přijata do nového oslaveného světa. Církev je ve svém nejpřednějším členu již u cíle. Na Marii je zřejmé povolání všech ostatních členů.

Tělesné nanebevzetí

Tento svátek nejenže hlásá Mariino přijetí do nebe, ale také její tělesné nanebevzetí. Naši lidské představivosti zůstává skryto, co toto tajemství vlastně znamená, můžeme nicméně s jistotou říct: Je to útěchyplné poselství. „Tělesné“, to znamená naši úplnou lidskou existenci, tak jak jsme ji zde na zemi ve svém těle prožívali – s dobrými i špatnými zážitky, s našimi radostmi i přestálým utrpením, s naší zde na zemi prožívanou touhou a láskou, s našimi konkrétními vztahy k Bohu a k bližním. To vše je mýtně tělem. Tělesné nanebevzetí Panny Marie pro nás tedy znamená, že všechno má svůj význam pro věčný život! Nejde o nějaký bezkrevný duchový život, který nemá nic společného s naším nynějším životem, ani nejde pouze o duši, jak to učí reinkarnace, nýbrž jde o celý náš pozemský život. Tělesné nanebevzetí Panny Marie nám říká, že nic z toho, co bylo v našem životě cenné, nebude

ztraceno. Všechno dobré a krásné bude převzato do nového života. I naše rány budou oslaveny. Věčný život, do kterého by nepřešlo nic z nynějšího života, by pro nás nebyl zajímavý. Nový život, který s vírou očekáváme, je složen z naší nynější pozemské existence. Nic dobrého nebude ztraceno, žádné utrpení nebude zbytečně protrpěno.

Mariino privilegium

O Marii věříme, že byla vzata do nebe bezprostředně po smrti. Maria byla zcela bez hříchu od prvního okamžiku svého života. Nic u ní nemuselo být očišťováno. Zatímco naše těla budou podrobena rozkladu a teprve na konci časů budou vzkříšena a oslavena, Maria měla jedinečné privilegium (vzhledem k výkupnému dílu Ježíše Krista), že ihned po smrti obdržela oslavení, které nám je slíbeno až na konci časů.

Život v naději

Maria je pro nás tedy nadějí jako znamením toho, že na nás nečeká tragická bezvýchodnost – což trápí dnes pomysleni mnoha lidí – nikoliv „velká jáma“, prázdnota, nicota, nesmyslnost, nýbrž naplnění. Když nás někdy tíží starosti a opouští nás odvaha k životu, musíme obrátit svůj pohled k Marii, která je již u cíle. Uprostřed světa poznamenaného mnoha „znameními smrti“ nám dává Panna Maria poznat, v co můžeme doufat.

*Z -sks- 33/2004 přeložil -lš-
(Redakčně upraveno)*

evangelium je povznášející, osvobozující Boží poselství, ze kterého se **naše srdce raduje** (Ž 32,21).

Maria, trvalá příčina naší radosti, je ve své zářící postavě bezpečnou vůdkyní k tomuto Bohu, je vnitřním zdůvodněním radosti. Po radosti touží dnes všichni lidé. Ona je tou druhou stránkou smyslu života, který lidé ustavičně hledají. Zaměňují však přitom hlouběji ležící smysl s vnějším štěstím a úspěchem. Ony však nemohou člověka natrvalo uspokojit. Zajišťují mu jen vnější nasycení, které se brzy obrátí v lhostejnost, a dokonce v prázdnotu.

Touhu člověka po štěstí může naplnit jen **radost z Boha**. V hlavní orientaci tohoto světa jsou i Bohem darované pozemské radosti, které křesťan nepřehlídí, oceňuje jejich řád a oživující sílu. Maria však působí v kráse svého omilostněného lidství jako ohnisko, ve kterém se spojují všechny paprsky lidské radosti, aby byly přivedeny k Bohu. Tak je Maria prostřednicí radosti od Boha i k Bohu.

*Z Maria in der Verehrung der Kirche,
Viedeň 1981, str. 59n
Přeložil -lš- (Redakčně upraveno)*

PŘÍBĚHY Z BIBLE PRO DĚTI

Dvě samostatné knihy – jedna pro dívky a jedna pro chlapce, které jsou vhodným dárkem nejen k narozeninám, ale především jako památka na první svaté přijímání. Sedm krásných inspirujících příběhů o neobyčejných biblických postavách. Biblické příběhy jsou převyprávěny do dětského jazyka, aby jim děti porozuměly, našly v nich povzbuzení ve víře a pocitily atmosféru biblických časů.

Jiří Brauner – Kartuziánské nakladatelství • Váz., 210x265 mm, křídový papír, 42 stran, 229 Kč za jednu knihu

PŘÍBĚHY Z BIBLE • HRDINOVÉ PRO CHLAPCE • 7 INSPIRUJÍCÍCH PŘÍBĚHŮ
Text Anna Małgorzata Józwiak • Ilustrace Ola Makowska • Z polštiny přeložila Miriam Michálková • Redakce Bc. Pavla Braunerová

Mezi představenými biblickými hrdiny najdete chápavého Josefa, odvážného Davida, nezdolného apoštola Pavla a další úžasné muže, kterým víra v Boha pomáhala dělat správná rozhodnutí.

PŘÍBĚHY Z BIBLE • HRDINKY PRO DÍVKY • 7 INSPIRUJÍCÍCH PŘÍBĚHŮ
Text Anna Małgorzata Józwiak • Ilustrace Ola Makowska • Z polštiny přeložila Miriam Michálková • Redakce Bc. Pavla Braunerová

Odvážná Miriam, vytrvalá Anna, láskyplná Marie a další pozoruhodné ženy víry...

ŽIVOTNÍ SVĚDECTVÍ

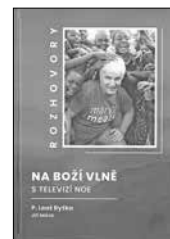
NA BOŽÍ VLNĚ S TELEVIZÍ NOE

P. Leoš Ryška – Jiří Miček

P. Leoš Ryška je český salesián, kněz a dokumentarista. V knize popisuje svoje dětství, cestu ke kněžství, řeholnímu životu a především založení TV Noe. Je barvitým vypravěčem všech zázraků,

veselých i vážných příhod a důležitých setkání. Děsí se oslavy vlastní osoby a vždy ukazuje na lidi, kteří jsou kolem něho. Ani jako ředitel televize se nevzdal kněžské služby, kterou s láskou vykonává. Jeho popisy dokumentárních a misijních cest voní dobrodružstvím a laskavým zájmem o filmové řemeslo i lidi, které natáčí. Na otázky odpovídá upřímně a spatra. Přitom je plachým, hlubokým člověkem...

ATLAS – Jiří Miček • Váz., 150x215 mm, křídový papír, 236 stran, 340 Kč

MYSTIKA

VNITŘNÍ HRAD

Terezie z Avily • Ze španělštiny přeložila Denisa Červenková
Úvod Pavel Pola • Redigovaly Markéta Protivánková a Kristina Veselá • Odpovědný redaktor Pavel Mareš

Vnitřní hrad Terezie z Avily přispěl rozhodujícím způsobem ke zformování moderního pojetí mystiky. Autorka do něj systematicky zapisuje své zkušenosti na cestě kontemplativní modlitby, a tak se bezděčně stává i naší průvodkyní. Tereziin styl je živý a spontánní a její jazyk velmi srozumitelný – jako kdyby nepsala, ale vyprávěla. Vnitřní hrad lze číst trojím způsobem: autobiograficky, symbolicky a teologicky. Na prvním místě píše o své zkušenosti s modlitbou a kontemplací – a my vidíme, jak výjimečná a zároveň obyčejná byla. Ve snaze přiblížit některé obtížné popsatelné osobní prožitky používá Terezie symboly. Ovšem středem všeho je pro ni Boží milost vedoucí k novému životu.

Karmelitánské nakladatelství
ve společnosti KatMedia, s. r. o.
Váz., přebal, 145x200 mm,
268 stran, 449 Kč

Objednávky knih – tel. 733 741 841, 587 405 431 • Administrace a inzerce časopisu Světlo – tel./fax 585 222 803
Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc, e-mail: Objednavky@maticecm.cz

Nabídku knih a devocionálií najdete na našich webových stránkách www.maticecm.cz.

Matice cyrilometodějská s. r. o.
Dolní nám. 24
779 00 Olomouc